

Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN 2025/2026

Za kolegij

Stigma u psihijatriji

| | |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studij: | Medicina (R) (izborni) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij |
| Katedra: | Katedra za psihijatriju i psihološku medicinu |
| Nositelj kolegija: | izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. |
| Godina studija: | 4 |
| ECTS: | 1.5 |
| Stimulativni ECTS: | 0 (0.00%) |
| Strani jezik: | Ne |

Podaci o kolegiju:

Cilj ovog predmeta je objasniti značaj destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika u 21. stoljeću, koje se smatra stoljećem reintegracije i poboljšanja socijalnog funkcioniranja za tu populaciju.

Studenti će tijekom predmeta identificirati društvene probleme s kojima se danas suočavaju oboljeli od psihijatrijskih bolesti te na koji način senzibilizirati prvo sebe, a onda i svoju okolinu u odnosu s navedenom populacijom.

Studenti će upoznati suvremene načine zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika koji se ne baziraju na bolnicama, već i životu u zajednici. Nadalje će kroz izravan razgovor i rad s reintegriranim psihijatrijskim bolesnicima studenti će vidjeti i naučiti jednu novu dimenziju psihijatrije. Kao pripremu za taj rad studenti će otkriti nove činjenice vezane uz komunikologiju, odnosno komunikaciju i pristupu pacijentu koja će im biti potrebna u cjelokupnom daljnjem radu, a ne samo u odnosu s psihijatrijskim bolesnicima.

Razvijanje općih kompetencija (znanja i vještina):

- Istraživački pristup sadržaju kolegija
- Timski rad
- Uporaba dostupne literature na Internetu i bazama podataka
- Izrada kvalitetne prezentacije

Prezentiranje sadržaja neke tematske cjeline drugim studentima i nastavniku.

Razvijanje specifičnih kompetencija (znanja i vještina) .

- Objasniti psihijatriju u zajednici i ciljeve psihijatrije 21. stoljeća
- Adekvatna komunikacija i pristup psihijatrijskom bolesniku
- Razumjeti specifičnosti i potrebe psihijatrijske populacije

Razumjeti značaj i utjecaj mentalnog zdravlja na sveukupno zdravlje.

Sadržaj:

PREDAVANJA

1. Uvodno predavanje - psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

2. Pristup psihijatrijskom bolesniku

Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

3. Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

4. Stigma

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima.

5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost.

SEMINARI

Seminari tematski prate predavanja.

S1 - Psihijatrija 21. stoljeća

S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku

S3 - Psihijatrija u zajednici

S4 - Stigma

S5 - Destigmatizacija

VJEŽBE - terenska nastava

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse“ – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

Popis obvezne ispitne literature:

- Frančičković T, Moro Lj i sur. Psihijatrija. Zagreb: Medicinska naklada; 2009.
- Restek Petrović B, Filipčić I i sur. Rana intervencija kod psihotičnih poremećaja. Zagreb: Medicinska naklada; 2016.

Svi sadržaji koji nisu obuhvaćeni obveznom literaturom objavit će se na Internet stranici kolegija

Popis dopunske literature:

- Gaebel W, Roessler W, Sartorius N. The Stigma of Mental Illness - End of the Story? Switzerland: Springer International Publishing; 2017.
- [Hinshaw](#) PS. The Mark of Shame: Stigma of Mental Illness and an Agenda for Change. Oxford: Oxford University Press; 2009.

Internet i razne baze podataka (PubMed, Ovid...) za pretraživanje najnovijih objavljenih članaka iz područja stigme i mentalnih poremećaja

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

P1 Uvodno predavanje - psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama.

P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku

Pristup psihijatrijskom bolesniku:Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

P3 Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

P4. Stigma

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima

P5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S1 - Psihijatrija 21. stoljeća

Prikaz načina zbrinjavanja psihijatrijskih bolesnika kroz povijest i sadašnjost. Objasniti ključne razlike u terapiji između prošlosti i sadašnjosti i što nam to omogućuje. Prikaz Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama

S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku

Teorijski prikaz adekvatne komunikacije s pacijentom. Definicija empatije i emocija. Definicija prijenosa i kontraprijenosa emocija.

S3 Psihijatrija u zajednici

Prikaz lokalnih kapaciteta za psihijatriju u zajednici. Usporedba naših uvjeta s onima u inozemstvu. Objašnjenje prednosti i nedostatke te na koji način to pomaže bolesnicima.

S4 Stigma .

Definicija stigmatizacije. Definirati razmjere stigmatizacije psihijatrijskih bolesnika. Objasniti štetnost takvog odnosa društva prema bolesnicima. Razumjeti greške zdravstvenih radnika u odnosu s tim bolesnicima.

S5. Destigmatizacija

Definicija destigmatizacije. Razumjeti važnost destigmatizacije psihijatrijskih bolesnika, kao i bolesnika uopće. Objasniti kako zdravstveni djelatnici imaju ulogu u aktivnoj destigmatizaciji. Prikazati lokalne primjere destigmatizacijskih programa, kao i usporedba s inozemnim i koji je bio njihov odjek i korisnost

Vježbe popis (s naslovima i pojašnjenjem):

V1-V4 TERNSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

V5-V7 TERENSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

V8-V10 TERENSKA NASTAVA

„Deinstitucionalizacija i organizirano stanovanje: primjeri dobre prakse” – posjeti dogovorno sa ravnateljicom Doma za odrasle osobe Turnić

Posjet Psihijatrijskoj bolnici Lopača i/ili Rab

Obveze studenata:

Pohađanje nastave. Izrada seminara i eseja po zadanoj temi.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog od strane Fakultetskog vijeća).

Rad studenta na predmetu vrednuje se i ocjenjuje **tijekom nastave i na završnom ispitu**.

Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 70% ocjene, a na završnom ispitu 30% ocjene.

Zaključna usmena prezentacija određenog dijela gradiva ovog predmeta, bit će obvezni dio završnog ispita.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

-

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2025/2026

Stigma u psihijatriji

| Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa) | Vježbe (mjesto i vrijeme / grupa) | Seminari (mjesto i vrijeme / grupa) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 25.03.2026 | | |
| <p>P1 Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>P3 Psihijatrija u zajednici:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP | | |
| izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224] | | |
| 01.04.2026 | | |
| <p>P4. Stigma:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>P5. Destigmatizacija:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP | | <p>S1 – Psihijatrija 21. stoljeća:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP |
| izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224] | | |
| 04.04.2026 | | |
| | <p>V8-V10 TERENSKA NASTAVA:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (09:00 - 12:45) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP | |
| izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224] | | |
| 08.04.2026 | | |
| | | <p>S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (16:30 - 17:15) [356]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>S3 Psihijatrija u zajednici:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (17:15 - 18:00) [356]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>S4 Stigma .:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (18:00 - 18:45) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP <p>S5. Destigmatizacija:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klinika za psihijatriju (18:45 - 19:30) [224]<ul style="list-style-type: none">◦ SUP |
| naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356] · izv.prof.dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med. [224] | | |

| 11.04.2026 | | |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| | V1-V4 TERNSKA NASTAVA: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju (09:00 - 12:00) [356] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SUP V5-V7 TERENSKA NASTAVA: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju (12:00 - 14:15) [356] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SUP | |
| naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356] | | |
| 13.04.2026 | | |
| | V8-V10 TERENSKA NASTAVA: <ul style="list-style-type: none"> • Klinika za psihijatriju (16:30 - 18:45) [356] <ul style="list-style-type: none"> ◦ SUP | |
| naslovna asistentica Brozan Sanja, dr. med. [356] | | |

Popis predavanja, seminara i vježbi:

| PREDAVANJA (TEMA) | Broj sati | Mjesto održavanja |
|--------------------------------------------------|------------------|--------------------------|
| P1 Uvodno predavanje – psihijatrija 21. stoljeća | 1 | Klinika za psihijatriju |
| P2.Pristup psihijatrijskom bolesniku | 1 | Klinika za psihijatriju |
| P3 Psihijatrija u zajednici | 1 | Klinika za psihijatriju |
| P4. Stigma | 1 | Klinika za psihijatriju |
| P5. Destigmatizacija | 1 | Klinika za psihijatriju |

| VJEŽBE (TEMA) | Broj sati | Mjesto održavanja |
|-------------------------|------------------|--------------------------|
| V1-V4 TERNSKA NASTAVA | 4 | Klinika za psihijatriju |
| V5-V7 TERENSKA NASTAVA | 3 | Klinika za psihijatriju |
| V8-V10 TERENSKA NASTAVA | 3 | Klinika za psihijatriju |

| SEMINARI (TEMA) | Broj sati | Mjesto održavanja |
|----------------------------------------|------------------|--------------------------|
| S1 - Psihijatrija 21. stoljeća | 2 | Klinika za psihijatriju |
| S2 - Pristup psihijatrijskom bolesniku | 2 | Klinika za psihijatriju |
| S3 Psihijatrija u zajednici | 2 | Klinika za psihijatriju |
| S4 Stigma . | 2 | Klinika za psihijatriju |
| S5. Destigmatizacija | 2 | Klinika za psihijatriju |

ISPITNI TERMINI (završni ispit):
